TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. spalio 16 d.*

Byloje C-313/07

dėl 2007 m. birželio 26 d. *Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona* (Ispanija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. liepos 5 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Kirtruna SL,

Elisa Vigano

prieš

Red Elite de Electrodomésticos SA,

Cristina Delgado Fernández de Heredia,

* Proceso kalba: ispanų.

Sergio Sabini Celio,

Miguel Oliván Bascones, bankrutuojančios įmonės *Red Elite de Electrodomésticos SA* administratorius,

Electro Calvet SA,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász ir J. Malenovský (pranešėjas),

generalinis advokatas Y. Bot,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Kirtruna SL*, atstovaujamos advokato J. O. Miret Corretgé,

— E. Vigano, atstovaujamos advokato M. Morales Sabalete ir *procuradora* C. Garcia Girbés,

— *Red Elite de Electrodomésticos SA*, atstovaujamos advokato A. Carreño León ir *procuradora* M. Pradera Rivero,

— *Tesorería General de la Seguridad Social*, atstovaujamos M. Alcaraz García de la Barrera,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. Muñoz Pérez,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos J. Enegren ir R. Vidal Puig,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 82, p. 16) 3 ir 5 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas vykstant iškeldinimo procesui, kurį bendrovė *Kirtuna SL* (toliau – *Kirtrun*a) ir E. Vigano, prie Barselonos Sitges mieste esančių komercinių patalpų savininkas ir nuomotojas, pradėjo *Electrodomésticos SA* (toliau – *Red Elite de Electrodomésticos*), jos administratorių ir *Electro Calvet SA* (toliau – *Electro Calvet*) atžvilgiu.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Direktyvos 2001/23 trečioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „būtina garantuoti darbuotojų apsaugą pasikeitus darbdaviui, pirmiausia užtikrinant, kad būtų apsaugotos jų teisės“.

4 Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies a punktą:

„Ši direktyva taikoma teisinio perdavimo arba susijungimo atveju perduodant įmonę, verslą arba įmonės ar verslo dalį kitam darbdaviui.“

5 Direktyvos 2001/23 2 straipsnyje nurodyta:

„1. Šioje direktyvoje:

a) „perdavėjas“ yra fizinis arba juridinis asmuo, kuris dėl 1 straipsnio 1 dalyje nurodyto perdavimo praranda darbdavio teises įmonėje, versle arba įmonės ar verslo dalyje;

b) „perėmėjas“ yra fizinis arba juridinis asmuo, kuris dėl 1 straipsnio 1 dalyje nurodyto perdavimo įgyja darbdavio teises įmonėje, versle arba įmonės ar verslo dalyje;

<…>

2. Ši direktyva nepažeidžia nacionalinės teisės aktuose pateikto darbo sutarčių arba darbo santykių apibrėžimo.

<…>“

6 Šios direktyvos 3 straipsnyje numatyta:

„1. Perdavėjo teisės ir pareigos, kylančios iš darbo sutarties arba darbo santykių, galiojančių perdavimo dieną, yra perduodami perėmėjui.

<…>“

7 Pagal šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalį:

„Įmonės, verslo arba įmonės ar verslo dalies perdavimas pats savaime nėra pagrindas, kuriuo remdamasis perdavėjas arba perėmėjas gali atleisti iš darbo. Ši nuostata netrukdo atleisti iš darbo dėl ekonominių, techninių arba organizacinių priežasčių, susijusių su darbo jėgos pasikeitimais.“

8 Direktyvos 2001/23 5 straipsnyje nurodyta:

„1. Jeigu valstybės narės nenustato kitaip, 3 ir 4 straipsniai netaikomi įmonės, verslo arba įmonės ar verslo dalies perdavimui, jeigu perdavėjui taikomos bankroto arba kitos panašios nemokumo procedūros, kurios buvo pradėtos ketinant likviduoti perdavėjo turtą ir kurias prižiūri kompetentinga valstybinės valdžios institucija (kuri gali būti kompetentingos valstybinės valdžios institucijos įgaliotas praktikuojantis nemokumo specialistas).

2. Jeigu 3 ir 4 straipsniai yra taikomi perdavimui nemokumo procedūrų metu, kurios buvo pradėtos perdavėjo atžvilgiu (nepriklausomai nuo to, ar tos procedūros buvo pradėtos norint likviduoti perdavėjo turtą), ir jeigu tokias procedūras prižiūri kompetentinga valstybinės valdžios institucija (kuri gali būti praktikuojantis nemokumo specialistas, numatytas nacionalinės teisės aktuose), valstybė narė gali nustatyti, kad:

a) nepaisant 3 straipsnio 1 dalies, perdavėjo skolos, kurios kyla iš darbo sutarčių arba darbo santykių ir kurios turi būti grąžintos iki perdavimo arba prieš pradedant nemokumo procedūras, perėmėjui neperduodamos, jeigu pagal tos valstybės narės įstatymus tokios procedūros suteikia apsaugą, kuri yra bent jau lygiavertė 1980 m. spalio 20 d. Tarybos direktyvoje 80/987/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su darbuotojų apsauga jų darbdaviui tapus nemokiam, suderinimo (OL L 283, p. 23) nurodytose situacijose taikomai apsaugai

<…>“

Nacionalinės teisės aktai

9 Įmonių perdavimą reglamentuoja 1995 m. kovo 24 d. Karaliaus įstatyminis dekretas 1/1995 dėl konsoliduoto darbuotojų statuto teksto patvirtinimo (Estatuto de los Trabajadores, 1995 m. kovo 29 d. BOE Nr. 75, p. 9654) su pakeitimais, patvirtintais 2001 m. liepos 9 d. Įstatymu Nr. 12/2001 (2001 m. liepos 9 d. BOE Nr. 164, p. 24890, toliau – darbuotojų statutas).

10 Šio statuto 44 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Įmonės, darbo centro ar šios įmonės autonominio gamybos skyriaus perdavimas savaime nenutraukia darbo santykių. Naujasis darbdavys perima ankstesniojo darbdavio darbo sutarties ir socialinio draudimo pagrindu turėtas teises ir pareigas, įskaitant pareigas, susijusias su pensijomis konkrečiuose taikytinuose teisės aktuose numatytomis sąlygomis, ir apskritai visas pareigas, kurias perdavėjas įgijo papildomos socialinės apsaugos srityje.“

11 Vis dėlto pagal Darbuotojų statuto 57a straipsnį bankroto atveju, kai keičiamos, sustabdomos ar nutraukiamos kolektyvinės darbo sutartys ir perduodama įmonė, taikytinos specifinės 2003 m. liepos 9 d. Bankroto įstatyme 22/2003 (2003 m. liepos 10 d. Ley Concursal, BOE Nr. 164, p. 26905, toliau – Bankroto įstatymas) numatytos sąlygos.

12 Bankroto įstatyme numatytos dvi galimybės užbaigti nemokumo procedūrą, t. y. sudaryti susitarimą arba pradėti likvidavimą. Pradėjus įmonės likvidavimą taikytini šio įstatymo 148 ir 149 straipsniai, kuriuose numatyta, kad teisinis režimas skiriasi atsižvelgus į tai, ar buvo parengtas ir patvirtintas likvidavimo planas.

13 Pagal šio įstatymo 149 straipsnį:

„1. Vykdant likvidavimo operacijas, nepatvirtinus likvidavimo plano ar prireikus dėl tokiame plane nenumatytų klausimų, taikomos šios taisyklės:

Skolininkui priklausantys visi įstaigos, veiklos vietos ir bet kurie kiti gamybiniai bankrutuojančios įmonės prekių ir paslaugų padaliniai turi būti perduodami kartu, nebent susipažinęs su bankrutuojančios įmonės administratorių ataskaita teismas nuspręstų, kad bankroto tikslais naudingiau būtų visą turtą arba jo dalį padalyti arba parduoti. <…>

2. Jei ekonominis vienetas išsaugo savo tapatybę, t. y. lieka organizuotas išteklių junginys, kuris siekia vykdyti pagrindinę ar papildomą veiklą, darbo santykių atžvilgiu pripažįstama, kad įmonė buvo perleista ankstesnio punkto pirmosios pastraipos prasme. Tokiu atveju teismas gali pripažinti, kad įgijėjui neperėjo iki perėmimo buvęs skolinis įsipareigojimas mokėti darbo užmokestį ir kompensacijas, kuriuos padengia *Fondo de Garantía Salarial* (Atlyginimų garantinis fondas) pagal *Estatuto de los Trabajadores* 33 straipsnį <…>“.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 *Red Elite de Electrodomésticos* yra komercinė bendrovė, kurios pagrindinė veikla prekyba buitinėmis elektros prekėmis. Iki iškeliant pagrindinę bylą jai priklausė daugiau kaip 40 parduotuvių, kuriose dirbo daugiau nei 400 darbuotojų.

15 2005 m. *Red Elite de Electrodomésticos* pateikė pareiškimą pradėti savanorišką bankroto procedūrą *Juzgado de lo Mercantil Nr. 3 de Barcelona*. Nors kreditoriams buvo siūlomi įvairūs bendrovės atgaivinimo projektai ir susitarimai, šie juos atmetė.

16 Todėl priėmus 2006 m. birželio 12 d. Sprendimą buvo pradėtas likvidavimas.

17 Tuo pačiu metu, kai buvo pradėta vykdyti likvidavimą, 2006 m. birželio 12 d. Nutartyje buvo nurodyta tiesiogiai perduoti dalį *Red Elite de Electrodomésticos* parduotuvių ir įstaigų bendrovei *Electro Calvet*, kuriai perėjo įsipareigojimai 127 darbuotojų darbo sutarčių ir 27 įstaigų atžvilgiu, įpareigojant šias darbo sutartis išsaugoti. Šioje nutartyje, be kita ko, buvo nurodyta, kad likviduojamas tik likviduojamos bendrovės perduodamas turtas; ši bendrovė ir toliau atsako už visus įsipareigojimus; o *Electro Calvet* priskirtini vien įsipareigojimai, kylantys dėl darbo sutarčių perdavimo, numatyto Bankroto įstatymo 149 straipsnyje. Galiausiai ši nutartis veikiančios įmonės dalies perdavimą susiejo su sąlyga laikytis atitinkamų patalpų nuomotojų galimų teisių ir šiuo sprendimu *Electro Calvet* bei trečiosioms šalims pripažįstamų teisių, susijusių su komercine veikla.

18 *Kirtruna* ir E. Vigano priklauso Sitges mieste prie Barselonos esančios komercinės patalpos, kurias nuomojasi *Red Elite de Electrodomésticos*, naudojanti jas kaip vieną iš parduotuvių buveinių. Ši parduotuvė priklauso gamybos padaliniui, kuris pagal minėtą 2006 m. birželio 12 d. Nutartį buvo perduotas *Electro Calvet*; taigi ši bendrovė perėmė šios parduotuvės patalpas.

19 Priėmus šią nutartį, *Kirtruna* ir E. Vigano prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme *Red Elite de Electrodomésticos*, jos administratoriams ir *Electro Calvet* pateikė prašymą dėl iškeldinimo, motyvuodamos nuomos sutarties perdavimu be sutikimo. Jos teigia pagal nuomos sutartį turinčios duoti sutikimą nuomos sutarties perdavimui ir jokios teisės normos neįpareigojamos pripažinti nuomos sutarties perdavimą *Electro Calvet*.

20 1994 m. lapkričio 24 d. Įstatymo 29/1994 dėl miestuose esančio nekilnojamojo turto nuomos (*Ley de Arrendamientos Urbanos*, 1994 m. lapkričio 25 d. BOE Nr. 282, p. 36129) 32 straipsnyje nustatyta bendra taisyklė, kad nuomininkas komercinės patalpos nuomos sutartį gali perduoti negavęs nuomotojo sutikimo. Vis dėlto šios nuostatos negalima taikyti, kai nagrinėjamoje patalpų nuomos sutartyje nurodyta, kad bet kokiam nuomos sutarties perdavimui reikia gauti nuomotojo sutikimą, nes priešingu atveju šis turi teisę pareikalauti ją nutraukti.

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė, kad jeigu jis patenkintų šį prašymą dėl iškeldinimo, *Electro Calvet* privalėtų išsikelti iš šių patalpų, taigi privalėtų nutraukti ir savo veiklą, o dėl to kiltų pavojus, jog pažeidžiant atitinkamoje parduotuvėje dirbančių darbuotojų teises būtų nutrauktos darbo sutartys.

22 Šiuo atžvilgiu jis klausia dėl Direktyvos 2001/23 įtakos *Red Elite de Electrodomésticos* turto perdavimui *Electro Calvet*.

23 Tokiomis aplinkybėmis *Juzgado de lo Mercantil Nr. 3* de *Barcelona* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar garantija, kad įgijėjas, kuris įsigyja nemokią įmonę ar jos gamybos padalinį, neatsako už skolinius įsipareigojimus, kylančius iš darbo sutarčių ar darbo santykių, jeigu nemokumo procedūra suteikia apsaugą, bent jau lygiavertę numatytajai Bendrijos direktyvomis, turi būti siejama išimtinai tik su įsipareigojimais, kurie tiesiogiai kyla iš darbo sutarčių ar darbo santykių, ar, atsižvelgiant į visapusišką darbuotojų teisių apsaugą ir darbo vietų išsaugojimą, ši garantija taip pat taikoma kitoms sutartims, kurios tiesiogine prasme nesusijusios su darbo sutartimis, bet susijusios su patalpomis, kuriose vykdoma įmonės veikla arba tam tikriems gamybos būdams ir priemonėms, kurie būtini tęsti šią veiklą?

2. Ar, atsižvelgiant į tą patį darbuotojų teisių užtikrinimo kontekstą, teismas, kuriame iškelta bankroto byla ir kuris suteikia leidimą perdavimui, gali įgijėjui suteikti garantiją, susijusią ne tik su teisėmis, išplaukiančiomis iš darbo sutarčių, bet ir su nemokaus skolininko kitomis sutartimis ir įsipareigojimais, kurie būtini tęsti veiklą?

3. Ar asmuo, įsigijęs nemokią įmonę ar jos gamybos padalinį ir įsipareigojęs išsaugoti visas ar dalį darbo sutarčių bei prisiėmęs už jas kylančius įsipareigojimus, įgyja garantiją, kad jam nebus priskirti ar perduoti kiti perdavėjo įsipareigojimai, išplaukiantys iš sutarčių ar santykių, kuriuos jis perima, ypač dėl mokestinių ar

socialinio draudimo įsiskolinimų, arba teisių, kurias gali įgyvendinti teisių turėtojai, arba įsipareigojimų, kylančių iš sutarčių, kurias sudarė nemokus skolininkas ir kurie perduoti įgijėjui bendrai kaip įmonė arba kaip jos gamybos padalinys?

4. Taigi ar Direktyva 2001/23 gali būti aiškinama taip, kad perduodant įmonės padalinius ar įmones, kurie teismo ar administracine tvarka pripažinti nemokiais ar likviduojamais, apsauga suteikiama ne tik darbo sutartims, bet ir kitoms sutartims, kurios daro tiesioginį ir iš karto atsirandantį poveikį šių sutarčių išsaugojimui?

5. Galiausiai klausiama, ar Bankroto įstatymo 149 straipsnio 2 dalis, kiek joje minimas įmonės perdavimas, neprieštarauja Direktyvos 2001/23 5 straipsnio 2 dalies a punktui tiek, kiek perėmėjui perduodami bankrutuojančio arba nemokaus skolininko su darbo sutartimis susiję įsipareigojimai, o būtent pastarojo dar galimai turimi socialinio draudimo įsiskolinimai?“

Dėl priimtinumo

24 Savo pastabose Europos Bendrijų Komisija ir E. Vigano išreiškė abejones dėl prejudicinių klausimų priimtinumo, nes, jų manymu, jų nereikia norint priimti sprendimą pagrindinėje byloje.

25 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką EB 234 straipsniu įtvirtinta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, kuria naudodamasis Teisingumo Teismas pateikia nacionaliniams teismams Bendrijos teisės aiškinimą, kurio jiems reikia bylai išspręsti (žr. būtent 1992 m. liepos 16 d. Sprendimo *Meilicke*, C-83/91, Rink. p. I-4871, 22 punktą ir 2004 m. vasario 5 d. Sprendimo *Schneider*, C-380/01, Rink. p. I-1389, 20 punktą).

26 Vykdant tokį bendradarbiavimą tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, kuris atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti reikalingumą pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad galėtų priimti sprendimą, bei Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš esmės kai Teisingumo Teismui pateikiami klausimai dėl Bendrijos teisės išaiškinimo, šis privalo priimti sprendimą (minėto sprendimo *Schneider* 21 punktas ir nurodyta teismų praktika).

27 Iš to išplaukia, kad nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Bendrijos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytus teisinius pagrindus ir faktines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbumo prezumpcija. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei yra akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Bendrijos teisę yra visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema yra hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai pagrindai, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (žr. būtent 2006 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Cipolla ir kt.* C-94/04 ir C-202/04, Rink. p. I-11421, 25 punktą ir 2007 m. birželio 7 d. Sprendimo *van der Weerd ir kt.* C-222/05–C-225/05, Rink. p. I-4233, 22 punktą).

28 Pirma, Komisija abejoja, kad penktasis klausimas priimtinas, nes jis yra hipotetinis. Atsižvelgus į tai, kad pagrindinė byla tiesiogiai ar netiesiogiai nesusijusi su iš darbo sutarčių kylančiais įsipareigojimais, šioje byloje nėra svarbu pateikti Teisingumo Teismui klausimą, ar Direktyvos 2001/23 5 straipsnio 2 dalies a punktu draudžiama

nuostata, kaip antai Bankroto įstatymo 149 straipsnio 2 dalis, numatanti, jog tokie įsipareigojimai perduodami perėmėjui.

29 Šis nepriimtinumo pagrindas taip pat susijęs ir su trečiuoju klausimu. Iš tiesų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas trečiuoju ir penktuoju klausimais iš esmės siekia sužinoti, ar Direktyvos 2001/23 5 straipsnio 2 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad, ūkio subjektui įsigijus nemokią bendrovę ir įsipareigojus išsaugoti atitinkamų darbuotojų darbo sutartis bei prisiėmus iš šių darbo sutarčių kylančius įsipareigojimus, pagal šią nuostatą reikalaujama neperduoti kitų su šiomis sutartimis susijusių perdavėjo įsipareigojimų, o būtent – mokestinių ar socialinio draudimo įsiskolinimų.

30 Reikia priminti, kad pagrindinės bylos dalykas – prašymas dėl nuomininko iškeldinimo iš komercinių patalpų. Tačiau remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo bylos medžiaga negalima teigti, jog jis nagrinėja bylą, susijusią su įsipareigojimu, kylančių iš darbo sutarčių, kaip antai mokesčių administravimas ir socialinio draudimo įsiskolinimas, perdavimo egzistavimu ar jo apimtimi.

31 Kadangi trečiasis ir penktasis klausimai susiję ne su teisiniais komercinių patalpų nuomotojų ir nuomininkų santykiais, o su galimu šių įsipareigojimų, susijusių su darbo sutartimis, perdavimu, šie klausimai akivaizdžiai nesvarbūs nagrinėjant pagrindinę bylą.

32 Iš to išplaukia, kad trečiasis ir penktasis klausimai yra hipotetiniai, todėl jie yra nepriimtini.

33 Antra, E. Vigano teigia, kad prejudiciniai klausimai yra nepriimtini tuo pagrindu, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neteisingai nustatė faktines pagrindinės bylos aplinkybes. Be to, šios aplinkybės neturi reikšmės bylai, nes šiuo atveju Direktyva 2001/23 yra netaikytina, taigi ji negali būti laikoma esminiu pagrindu nagrinėjant bylą. Šią bylą reikia nagrinėti tik remiantis Ispanijos teise.

34 Šiuo klausimu iš teismų praktikos išplaukia, kad prejudicinių klausimų svarbos prezumpcija negali būti paneigta vien dėl to, kad viena iš pagrindinės bylos šalių užginčija tam tikrus faktus, kurių Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti ir nuo kurių priklauso šio ginčo dalyko apibrėžimas (minėtų sprendimų *Cipolla ir kt.* 26 punktas ir *van der Weerd ir kt.* 23 punktas).

35 Priešingai nei tvirtina E. Vigano, prašymo priimti prejudicinį sprendimą negalima pripažinti nepriimtinu vien dėl to, kad teismas rėmėsi tariamai neteisingais faktais.

36 Taip pat reikia atmesti ir antrąjį nepriimtinumo pagrindą, kuriuo rėmėsi E. Vigano. Kaip matyti iš Direktyvos 2001/23 trečios konstatuojamosios dalies ir 3 straipsnio, ji skirta darbuotojų apsaugai pasikeitus darbdaviui garantuoti, pirmiausia užtikrinant, kad būtų apsaugotos jų teisės. Pagrindinė byla konkrečiai susijusi su vieno juridinio asmens įmonės perdavimu kitam; šis perdavimas gali neigiamai paveikti šių juridinių asmenų darbuotojų padėtį.

37 Iš tiesų, jeigu po to, kai buvo perduotas *Red Elite de Electrodomésticos* ekonominis vienetas, *Electro Calvet* būtų privalėjusi išsikelti iš patalpų, minimų pagrindinėje byloje, ji būtų privalėjusi nutraukti šio vieneto veiklą, dėl ko kiltų pavojus, jog pažeidžiant

atitinkamų darbuotojų teises būtų nutrauktos jų darbo sutartys. Atsižvelgus į Direktyvos 2001/23 tikslą, nėra akivaizdu, jog ši direktyva pagrindinei bylai nebūtų taikoma.

38 Tokiomis aplinkybėmis negalima patenkinti E. Vigano pareikšto prieštaravimo dėl priimtinumo, grindžiamo tuo, kad Direktyvos 2001/23 nuostatos netaikomos pagrindinei bylai.

Dėl pirmojo, antrojo ir ketvirtojo klausimų

39 Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar pagal Direktyvos 2001/23 3 straipsnio 1 dalį perduodant įmonę reikalaujama išsaugoti komercinės patalpos nuomos sutartį, kurią įmonės perdavėjas yra sudaręs su trečiąja šalimi, jeigu nutraukus tokią sutartį kiltų pavojus, jog bus nutrauktos perėmėjui perduotos darbo sutartys.

40 Pirmiausia reikia pripažinti, kad nepaisant Direktyvos 2001/23 5 straipsnio 1 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, šios direktyvos 3 straipsnis taikytinas tokiai situacijai, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje. Iš tiesų iš nacionalinės teisės aktų išplaukia, kad šią nuostatą perkeliančios normos iš esmės taikomos perduodant įmonę, kai pardavėjui taikoma nemokumo procedūra, kaip antai taikoma *Red Elite de Electrodomésticos*.

41 Sprendimo 6 punkte minėtoje Direktyvos 2001/23 3 straipsnio 1 dalyje aiškiai nurodyta, kad perėmėjui perduodamos perdavėjo teisės ir pareigos, „kylančios iš darbo sutarties ar darbo santykių“. Tačiau, kaip matyti iš šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies, darbo sutartis ar darbo santykiai šios direktyvos prasme reiškia, kad darbdavius ir darbuotojus sieja teisiniai santykiai, kuriais siekiama reglamentuoti darbo sąlygas. Nuomos sutartis tokio pobūdžio neįrodo, nes ji įrodo nuomotojo ir nuomininko teisinį santykį, ir ja siekiama reglamentuoti nuomos sąlygas.

42 Tokiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad pagal Direktyvos 2001/23 3 straipsnio 1 dalį įmonės perdavimo atveju nereikalaujama išsaugoti komercinės patalpos nuomos sutarties, kurią perdavėjas yra sudaręs su trečiąja šalimi.

43 Kaip jau minėta sprendimo 36 punkte, aišku, kad Direktyva 2001/23 siekiama garantuoti darbuotojų apsaugą pasikeitus darbdaviui, pirmiausia užtikrinant, kad būtų apsaugotos jų teisės. Tačiau tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kyla grėsmė darbo santykiams. Automatiškai neperdavus nuomos sutarties, kiltų pavojus, kad įmonės perėmėjas privalės išsikelti iš patalpų, nutraukti savo veiklą, o dėl to – ir atitinkamų darbuotojų darbo sutartis.

44 Vis dėlto siekiant įgyvendinti šį tikslą, t. y. apsaugoti darbuotojus, negalima leisti iškreipti Direktyvos 2001/23 3 straipsnio 1 dalies nedviprasmiško teksto ir pažeisti su įmonės perdavimo operacija nesusijusių trečiųjų šalių teisių, įpareigojant jas automatiškai perduoti ir nuomos sutartį, nors tai aiškiai nenumatyta šioje direktyvoje.

45 Be to, tokią išvadą patvirtina ir Direktyvos 2001/23 4 straipsnio 1 dalis. Šioje nuostatoje numatyta, kad įmonės perdavimas savaime nėra pagrindas, kuriuo remdamasis perdavėjas arba perėmėjas gali atleisti iš darbo, tačiau ši nuostata netrukdo atleisti iš darbo dėl ekonominių, techninių arba organizacinių priežasčių, susijusių su darbo jėgos pasikeitimais.

46 Tokiomis kaip pagrindinės bylos aplinkybėmis galimas darbo sutarčių nutraukimas neišplaukia vien iš įmonės perdavimo. Taip atsitiktų esant papildomoms aplinkybėms, kaip antai perėmėjui ir nuomotojams nesusitarus dėl naujos nuomos sutarties, nesant galimybės surasti kitas komercines patalpas ar personalą perkelti dirbti į kitas parduotuves. Tokias aplinkybes šio straipsnio 1 dalies prasme galima pripažinti ekonominėmis, techninėmis arba organizacinėmis.

47 Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį, antrąjį ir ketvirtąjį klausimus reikia atsakyti taip, kad pagal Direktyvos 2001/23 3 straipsnio 1 dalį nereikalaujama įmonės perdavimo atveju išsaugoti komercinės patalpos nuomos sutarties, kurią perdavėjas yra sudaręs su trečiąja šalimi, net jeigu dėl šios sutarties nutraukimo kiltų pavojus, kad bus nutrauktos perėmėjui perduotos darbo sutartys.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų

klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

Pagal 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo 3 straipsnio 1 dalį nereikalaujama įmonės perdavimo atveju išsaugoti komercinės patalpos nuomos sutarties, kurią perdavėjas yra sudaręs su trečiąja šalimi, net jeigu dėl šios sutarties nutraukimo kiltų pavojus, kad bus nutrauktos perėmėjui perduotos darbo sutartys.

Parašai.